

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Матеріали
II Міжнародної науково-практичної
конференції
“ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ
УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ В УМОВАХ
ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ”

10 жовтня 2024 р.

Київ
2024

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова оргкомітету:

Гончаренко Михайло Федорович – віцепрезидент Міжрегіональної Академії управління персоналом, д-р екон. наук, проф.

Заступники голови:

Семенець-Орлова Інна Андріївна – директор Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р наук з держ. упр., проф.;

Каліна Ірина Іванівна – заступник директора Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р екон. наук, проф.

Члени оргкомітету:

Дацій Олександр Іванович – завідувач кафедри маркетингу ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Братусь Анна Анатоліївна – завідувач кафедри економіки та управління бізнесом ННІУЕБ, д-р екон. наук, доц.;

Дмитренко Геннадій Анатолійович – завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Скиба Ганна Іванівна – завідувач кафедри обліку і оподаткування Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу, канд. екон. наук, доц.;

Кришталь Галина Олександрівна – завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Кривоберець Марина Миколаївна – завідувач кафедри організації туристичної діяльності ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.;

Мазур Юлія Володимирівна – декан ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 11 від 30.10.24)*

II Міжнародна науково-практична конференція “Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу”: зб. матеріалів конференції (м. Київ, 10 жовтня 2024 р.) / ред. кол.: І. А.Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І.Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2024. 594 с.

ISBN 978-617-02-0406-6 (електронне видання)

Для науковців, представників бізнесу та здобувачів вищої освіти.

Тексти тез надано в авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст публікацій, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

Крахмальова Тетяна Андріївна

Вплив цифровізації та цифрової економіки на розвиток малого та середнього підприємництва в країнах східного партнерства 270

Кривоберець Марина Миколаївна

Роль інформаційних технологій в модернізації туристично-рекреаційної галузі 273

Кривоберець Марина Миколаївна, Шевчук Олена Петрівна

Інноваційні технології створення, побудови, впровадження та управління якістю туристичних послуг 276

Кривошея Євгеній Юрійович

Культурно-пізнавальний туризм у Польщі: перспективи розвитку в умовах цифровізації 279

Кузьменко Ганна Олександрівна

Інноваційні підходи до бізнес-консалтингу в епоху цифровізації 282

Куля Ірина Федорівна, Арделян Кристина Юріївна

Організація системи управління проектами 285

Куля Ірина Федорівна, Мунтян Юлія Константинівна

Поняття проекту та сутність концепції управління проектами 288

Куля Ірина Федорівна, Нейчева Олена Сергіївна

Організаційні структури управління проекту 291

Куля Ірина Федорівна, Черненко Карина Вадимівна

Процеси управління людськими ресурсами проекту..... 295

Кутліна Ірина Юріївна

Актуальні аспекти цифрового маркетингу в умовах війни 298

Чернявський Георгій Миколайович,

Внукова Катерина Леонідівна

Мотиваційна політика банків в сучасних умовах цифровізації 301

Левченко Микола Олексійович

Особливості застосування інноваційних методів управління економікою в туристичному бізнесі 304

Левченко Микола Олексійович, Левченко Євгеній Миколайович

Нормативно-правове забезпечення інноваційної діяльності в управлінні підприємством 306

Лигирда Анастасія Василівна

Кібербезпека та захист персональних даних споживачів туристичних послуг в умовах цифровізації бізнесу 309

Литвишко Лілія Олександрівна, Ніщимний Вадим Олександрович

Публічне управління та адміністрування в умовах протидії гібридним загрозам національній безпеці 312

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ НА РОЗВИТОК МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В КРАЇНАХ СХІДНОГО ПАРТНЕРСТВА

Процес цифровізації та цифрова економіка тісно пов'язані між собою, оскільки вони працюють у синергії, стимулюючи зростання один одного. Цифровізація передбачає “використання цифрових технологій, даних та взаємозв'язку, які призводять до появи нових або розширення існуючих видів діяльності” (ОЕСР, 2021 [3]).

Впровадження цифрових технологій дозволяє компаніям працювати ефективніше, охоплювати ширші аудиторії та пропонувати більш інноваційні цифрові продукти та послуги, сприяючи зростанню цифрової економіки (ОЕСР, 2022 [2]). В свою чергу цифрова економіка прискорює цифровізацію, створюючи правильні стимули для бізнесу в процесі подальшого впровадження цифрових технологій, щоб залишатися конкурентоспроможними та використовувати потенціал цифрового ринку.

У 2015 році Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) опублікувала перший звіт “Перспективи цифрової економіки ОЕСР”, який проаналізував можливості нової цифрової економіки для країн та наголосив, що цифрова економіка може стати чудовою можливістю для зростання та інновацій.

Відтоді, завдяки технологічним інноваціям, які уможливили перехід до світу, а отже, і до економіки, яка прагне доповнити “офлайнний” світ присутністю в “онлайнному”, і які призвели до глобального прискорення цього явища, цифрова трансформація бізнесу стає дедалі більш поширеною і присутньою в усіх секторах економіки.

Поняття “цифрова економіка” не має єдиного визначення, а скоріше кілька визначень, які залежать від точки зору, з якої спостерігається та описується явище. Термін “цифрова економіка” з'явився ще в 1990-х роках, ранні визначення “цифрової економіки” були зосереджені на неоконцепції “Інтернету”, а потім, з часом, вони включали інші елементи, пов'язані з новими технологіями. Походження категорії “цифрова економіка” безпосередньо пов'язують з роботою Дона Тапскотта “Цифрова економіка: Обіцянки та небезпеки в епоху мережевого інтелекту” у 1995 році. Сьогодні Deloitte надає наступне визначення: “Цифрова економіка — це економічна діяльність, яка

є результатом мільярдів щоденних онлайн-зв'язків між людьми, підприємствами, пристроями, даними та процесами” [5].

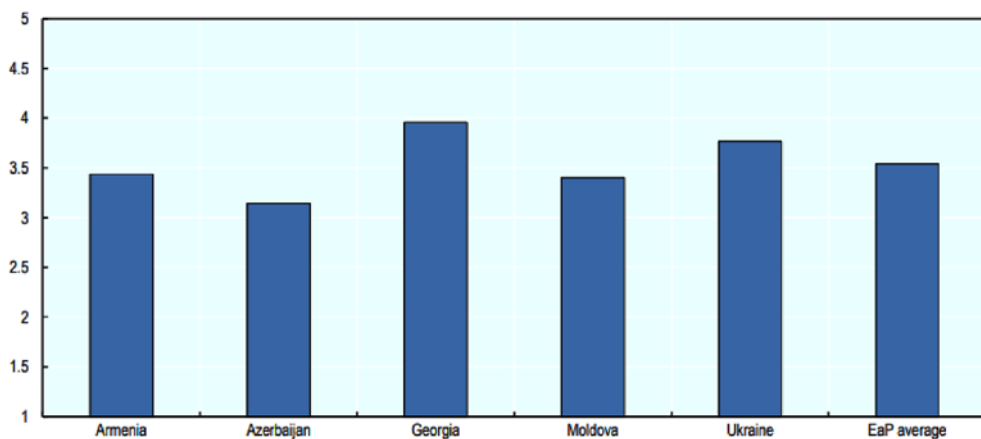
В теперішній час, цифрова економіка переживає період піднесення. Щорічні поставки смартфонів зросли більш ніж удвічі з 2010 року, досягнувши 1,2 мільярда у 2023 році. Прогнозується, що кількість пристроїв Інтернету речей (IoT) зросте в 2,5 рази з 2023 року до 39 мільярдів до 2029 року. Нові дані з 43-х країн, на які припадає близько 3/4 світового ВВП, показують, що з 2016 по 2022 рік продажі електронної комерції зросли майже на 60 %, досягнувши 27 трильйонів доларів [1].

Прийняття цифровізації — це вже не вибір, а необхідність, оскільки вона є основою та потенціалом для формування більш інклюзивного, стійкого та сталого світу для наступних поколінь.

Однак, незважаючи на всі переваги цифровізації, малі та середні підприємства (МСП) в регіонах Східного партнерства (СП) ще не в повній мірі використовують переваги цифрових рішень і, як і в інших регіонах, відстають у цьому відношенні від великих компаній (рис.).

Представлені в таблиці комплексні оцінки політики цифровізації МСП відображають оцінку окремих рамкових умов для цифрової трансформації та наскрізних, орієнтованих на цифровізацію підвимірів, інтегрованих в інші складові Індексу політики щодо МСП. Як бачимо, МСП потребують цілеспрямованих політичних заходів, спрямованих на заохочення їх на шляху до цифровізації, наприклад, за допомогою спеціальних служб підтримки бізнесу, цифрових фінансових послуг та допомоги у використанні потенціалу електронної комерції.

Щоб підтримати цей імпульс, ОЕСР розробила всеохоплюючу аналітичну основу для підтримки цифрової трансформації МСП, враховуючи як впровадження технологій, так і цифрову культуру (OECD, 2021[3]). Ця система складається з двох підходів, зосереджених на покращенні рамкових умов для цифрової економіки та впровадженні конкретних політичних інструментів для підтримки цифровізації МСП.

Зведені оцінки політики цифровізації МСП у країнах Східного партнерства
Джерело: [4]

Політичні рамки для цифровізації МСП, бали за компонентами

	Вірменія	Азербайджан	Грузія	Молдова	Україна	Середній показник по Східному партнерству
Комплексне оцінювання політики цифровізації МСП	3.44	3.14	3.96	3.40	3.77	3.54
Вибрані рамкові умови для цифрової трансформації	3.92	2.96	4.02	3.22	3.93	3.61
3.4 Інституційні рамки для цифровізації МСП	3.50	4.05	4.54	4.20	4.40	4.14
4.1 Послуги електронного уряду	4.00	4.25	4.29	4.34	4.66	4.31
5а.3 Послуги з підтримки цифрової трансформації МСП	3.11	2.91	3.59	3.51	3.53	3.33
6.6 Цифрові фінансові послуги	3.52	3.05	3.94	3.02	3.81	3.47
7.4 Оцифрування стандартів і технічних регламентів	1.50	2.13	3.63	2.50	2.50	2.45
10.4 Використання електронної комерції	2.25	3.44	4.00	3.31	2.89	3.18

Джерело: адаптовано автором за даними [4]

Таким чином, рухаючись вперед, країни Східного партнерства могли б доповнити і зміцнити свої політичні рамки для цифрової трансформації МСП шляхом:

- Консолідації політичних підходів до цифровізації та забезпечення координації на всіх етапах реалізації стратегії: кожна країна Східного партнерства повинна прийняти комплексну національну стратегію розвитку, що охоплює всі відповідні сфери цифрової трансформації, встановлює чіткі цілі, пов'язані з вимірювальними показниками, і відповідний бюджет. Залучення і координація всіх зацікавлених державних і приватних сторін повинні бути забезпечені протягом усього процесу реалізації, щоб забезпечити успішне виконання і зворотний зв'язок.

- Включення положень про цифровізацію МСП у політичні документи: слід приділяти більше уваги цифровій трансформації малих підприємств у секторах, не пов'язаних з ІТ. Політики повинні застосовувати комплексний підхід для сприяння цьому переходу, враховуючи як впровадження технологій, так і цифрову культуру.

- Удосконалення моніторингу та оцінювання, шляхом встановлення ключових показників ефективності, що орієнтовані на результат і збір даних: країни повинні докладати подальших зусиль для збору даних про цифрову трансформацію, в тому числі про бізнес, за розміром, відповідно до методологій ОЕСР/ЄС.

Література

1. OECD (2023), Assessing the Impact of Russia's War against Ukraine on Eastern Partner Countries. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.oecd.org/en/publications/assessing-the-impact-of-russia-s-war-against-ukraine-on-eastern-partner-countries_946a936c-en.html
2. OECD Economic Outlook, Volume 2022 Issue 2. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-outlook/volume-2022/issue-2_f6da2159-en.html
3. OECD (2021), Beyond COVID-19 — Advancing Digital Transformation in the Eastern Partner Countries. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2024/05/enhancing-resilience-by-boosting-digital-business-transformation-in-ukraine_c2e06e50/4b13b0bb-en.pdf
4. SME POLICY INDEX: EASTERN PARTNER COUNTRIES 2024. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/7dc9f62c-en.pdf?expires=1728225074&id=id&accname=guest&checksum=57E0EE21A3914A6DD4AF979726049854>
5. What is digital economy? [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.deloitte.com/mt/en/Industries/technology/research/mt-what-is-digital-economy.html>

КРИВОБЕРЕЦЬ Марина Миколаївна

*канд. екон. наук, доцент кафедри організації туристичної діяльності
Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу
Міжрегіональної Академії управління персоналом*

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В МОДЕРНІЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ

Світ стрімко змінюється завдяки розвитку інноваційно-інформаційних технологій та їх проникненню в усі сфери життя, і туризм та рекреація не є винятком. Інноваційні та інформаційні технології не тільки спрощують процес планування та бронювання подорожей, але й відкривають нові можливості для туристичного бізнесу [2]. Завдяки їх використанню можна створити унікальні туристичні продукти, залучити більше туристів та розвивати економіку країни.

Сучасний світ туризму та рекреації неможливий без інноваційних та інформаційних технологій. Їх застосування має на меті вирішувати багатоваріантні спеціалізовані завдання для підвищення рівня комфорту та безпеки туристів. Ми можемо очікувати появи нових туристичних продуктів та послуг, підвищення рівня персоналізації та інтерактивності, а також більш стійкого та відповідального туризму [1]. Інновації — це системні заходи, які призво-